

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: جو آلن
برگردان از: نیکوپوروزان
۰۹ اکتوبر ۲۰۱۶

ویتنام: جنگی که ایالات متحده در آن به زانو درآمد

یادداشت مترجم:

از شکست نظامی امپریالیسم در ویتنام بیش از چهار دهه می‌گذرد. نیروهای انقلابی و میهن‌پرست ویتنامی در طی یک مبارزه طولانی نظامی، سیاسی و اجتماعی توانستند ماشین نظامی ویرانگر امپریالیستی در هندوچین را از چرخش باز داشته و بر دست‌اندازی و سلطه امپریالیستی نقطه پایان بگذارند. شکست و فرار زیونانه امپریالیست‌ها و مزدورانشان از ویتنام به واقع افق تازه‌ای را در مبارزه توده‌های زحمتکش در سراسر جهان گشوده بود. پیروزی خلق ویتنام به معنای گشایش نوینی در مبارزه توده‌ای در افریقا، آسیا، امریکای لاتین و دیگر بخش‌های تحت ستم جهان بود. هم زمان، برای طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان کشورهای صف مقدم جبهه امپریالیستی نیز به منزله گشایش فصل تازه‌ای در انکشاف و صورت‌بندی مبارزه طبقاتی بود.

متأسفانه، نزدیک به پنجاه سال پس از آن، هم اکنون این گونه به نظر می‌رسد که پیروزی علیه سرمایه‌داری و امپریالیسم جهان‌خوار بیش از هر زمان دیگری دور از دسترس باشد. پس از فروپاشی نظام سیاسی موجود در اتحاد شوروی و کشورهای اقمار آن در اواخر دهه قرن بیستم، جهان به سرعت یک قطبی شده و کشمکش میان امپریالیست‌ها به سرعت به نفع ایالات متحده، دست‌کم به طور مقطعی، حل گردید. امپریالیسم امریکا به سرعت دست به کار شده تا بتواند سلطه‌اش را بر سراسر جهان اعمال کند. در راستای این هدف، دست‌اندازی و تجاوزگری امپریالیستی ابعاد شگرفی به خود گرفت. در طی بیست و پنج سال گذشته، ایالات متحده بدون هیچ پروائی ماشین منفور نظامی‌اش را که در ویتنام به زانو در آمده بود، بار دیگر برای به زیر سلطه درآوردن خلق‌های سراسر جهان به حرکت انداخت. این تجاوزگری در وهله نخست خلق‌های خاورمیانه و شمال افریقا را هدف قرار داده است. توده‌های زحمتکش در عراق، افغانستان، لیبیا، سوریه، یمن و فلسطین بهای سنگینی را به ازای خونخواری سرمایه‌داری جهانی، امپریالیست‌ها و مزدوران‌شان در منطقه پرداخته و کماکان می‌پردازند.

امپریالیسم امریکا به موازات نقش مستقیمش در سرکوبی خلق‌های منطقه خاورمیانه و شمال افریقا، در عین حال با ایجاد دار و دسته‌های اسلامی آدمخوار تحت عناوینی مانند القاعده، داعش، النصرة، جیش الاسلام و دیگران و انداختن-شان به جان توده‌ها تمام تلاشش را به کار می‌برد تا از پاگیری هر گونه جنبشی انقلابی، همانند جبهه آزادی‌بخش ملی

ویتنام، در منطقه تحت سلطه‌اش پیش‌گیری کند. این سازمان‌های اسلامی آدمخوار دست‌ساز امپریالیسم به عنوان بازوی داخلی و مکمل امپریالیسم جهت ریشه‌کن کردن مبارزه انقلابی از هیچ جنایتی نظیر گردن‌زدن، دست‌وپا بریدن و زنده‌زنده سوزاندن ابائی به خود راه نمی‌دهند. امپریالیست‌ها از قبیل جنایت‌کاری‌های این مزدوران، البته، هم از آخور می‌خورند و هم از توبره.

پُر واضح است که صحنه سیاسی جهان کاملاً از آن چه که پنجاه سال پیش در جریان بود متفاوت باشد. سیستم سیاسی حاکم بر کشور ویتنام در حال حاضر با ایده‌آل‌های رزمندگانی که در مبارزه برای آزادی آن جان باختند، فاصله نجومی دارد. از دیدگاه من، اما، مروری دوباره بر حقایق تجاوز نظامی ایالات متحده به ویتنام، کماکان دارای اهمیت است. از این نقطه نظر بود که تاریخچه‌ای را که نزدیک به یک دهه پیش (در بحبوحه تجاوزگری عربان امپریالیسم امریکا به عراق) با عنوان *Vietnam: The war that the U.S. lost* توسط *International Socialist Review* منتشر شده بود به فارسی برگردانده‌ام. اگرچه این تاریخچه به طور عمده برای خواننده امریکائی نوشته شده، اما، برای خواننده غیر امریکائی نیز جزئیات بسیاری را در زمینه نقش توده‌های مردم امریکا، به ویژه ارتشی‌های ضد-جنگ و دانشجویان، در شکست ستراتیژی نظامی ایالات متحده در هندوچین داراست.

هم زمان با پایان این ترجمه بود که سرمقاله ماهنامه *Monthly Review* در شماره ماه مه ۲۰۱۵ را خواندم که به جنگ ویتنام اختصاص داشت. رویکرد نویسنده به مقوله جنگ ویتنام را رویکردی کاملاً متفاوت یافتم. نویسنده، جنگ ایالات متحده را در چارچوب شکل تولید سرمایه‌داری بررسی می‌کند. به این خاطر بود که قرار دادن ترجمه این مقاله را در کنار مقاله بالا بی مورد ندیدم.

نیکو پوروزان

از استیلای فرانسه تا سرنگونی رژیم دنییم^۱

هنگامی که آخرین بازمانده‌های امریکائی در اپریل ۱۹۷۵ از سایگون می‌گریختند، **جرالد فورد**^۲ رئیس جمهور وقت ایالات متحده اعلام نمود که کتاب دخالتگری امریکا در هندوچین بسته شد. اما، تقریباً بلافاصله پس از آن نوشتن کتاب دیگری آغاز گردید، یا دقیق‌تر این که سرگذشت آن چه که واقعاً در ویتنام رخ داده بود به دست بازنویسی سیستماتیک سپرده شد. جنگ ویتنام بزرگترین شکست نظامی تاریخ ایالات متحده بود. لازم بود که خاطره این شکست خفتبار از حافظه مردم زودوده شده و به جای آن افسانه‌هایی را نشانده که یا این شکست را از اساس انکار نموده و یا آن که برایش توجیهی بزیاید. طبقه حاکم ایالات متحده و روشنفکران جیره‌خوار دستگاه نیاز به آن داشتند که بر آن چه که با عنوان **درنشان ویتنام**^۳ شناخته می‌شد فائق آیند – به عبارتی غلبه کردن بر ترس و نکبت طبقه حاکم از این کابوس که هر گونه درگیری نظامی در ابعاد بزرگ ممکن است که به "باتلاق" بدل شده و مخالفت توده‌ها را برانگیزاند.

با مروری بر آن چه که در ده سال گذشته^۴ رخ داده است، حتا تصورش را هم نمی‌توان کرد که قدرتمندترین ماشین جنگی جهان روزی در یک رویارویی نظامی شکست بخورد. اما، عین این نکته در شب آغاز جنگ ویتنام نیز صدق می‌کرد. علت شکست کامل و همه‌جانبه ایالات متحده در ویتنام چه بود؟ برای میلیون‌ها انسان که امروزه در گوشه‌و-

^۱ این مقاله تحقیقی به قلم جو آلن (Joe Allen) در شماره‌های ۲۹، ۳۳ و ۴۰ نشریه ISR، بین ماه مه ۲۰۰۳ و مارچ ۲۰۰۵، منتشر شد. عنوان اصلی مقاله Vietnam: The war that the U.S. lost می‌باشد. (م)

^۲ Gerald Rudolph Ford Jr., 38th President of United States from 1974 to 1977.

^۳ Vietnam Syndrome

^۴ مراد از جنگ اول عراق در سال ۱۹۹۱ تا جنگ دوم عراق و اشغال آن به دست ایالات متحده در سال ۲۰۰۳ می‌باشد. (م)

کنار جهان رویاروی امپریالیسم بسا زهرآگین تر امریکا تحت دکترین جدید بوش قرار دارند این سؤال از اهمیتی بسا فراتر برخوردار است. برای پاسخگویی به این پرسش نیاز است که به پیش از پیاده شدن نیروهای ایالات متحده در ۱۹۶۵ رجوع کرده و به تاریخ نبرد برای استقلال ویتنام و جنبش کمونیستی نظری بیفکنیم که دو بار به پیروزی راه برد - بار اول در نبرد علیه فرانسوی‌ها و بار دوم علیه امریکائی‌ها.^۵

ادامه دارد

⁵ اگرچه تمرکز این نوشته بر دخالتگری ایالات متحده در ویتنام است، اما سیاست‌های ویرانگر ایالات متحده در لائوس و کامبوج اگر بیشتر از ویتنام نبود، بی تردید کمتر نیز نبود. برای بررسی نقش ایالات متحده در این دو کشور رجوع شود به:

- Alfred McCoy, "Laos: War and Revolution", (New York, Harper and Row, 1970)
- William Shawcross, "Sideshow: Kissinger, Nixon and the Destruction of Cambodia", (New York, Simon and Shuster, 1979)
- Noam Chomsky and Edward S. Herman, "The Political Economy of Human Rights", (Boston, South End Press, 1979)